

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–травень 2021 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 травня 2021 року становила 1658319 осіб.

Упродовж січня–квітня 2021 року чисельність населення зменшилася на 8196 осіб. Порівняно з січнем–квітнем 2020 року обсяг природного скорочення збільшився на 2072 особи та становив 8053 особи.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 28 живонароджених.

Зайнятість

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше у квітні 2021 року становила 336,4 тис. осіб. У порівнянні з березнем 2021 року їх кількість у цілому по області збільшилась на 1,5 тис. осіб, або на 0,5%.

Суттєве збільшення показника відбувалось на підприємствах тимчасового розміщування й організації харчування (на 10,2%), господарств: сільського, лісового і рибного (на 8,5%), фінансової та страхової діяльності (на 3,0%), державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування (на 2,8%).

І, навпаки, вагоме зменшення показника спостерігалось на підприємствах будівництва (на 3,1%), а також діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 2,4%).

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника у квітні 2021 року у 2,2 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (6000 грн) та становив 13193 грн, що на 3,8% менше, ніж у березні 2021 року і на 25,5% більше, ніж у аналогічному місяці 2020 року.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (23577 грн), наукових досліджень і розробок (20883 грн), добувної промисловості та розроблення кар'єрів (20333 грн), металургійного виробництва; виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування (17545 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої становив 28–63% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, будівництва, а також діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у квітні 2021 року в порівнянні з березнем 2021 року зменшилась на 4,7%, а відносно квітня 2020 року збільшилась на 16,6%. За січень–квітень 2021 року по відношенню до аналогічного періоду 2020 року вона збільшилась на 11,3%.

Сума несплаченої заробітної плати за квітень 2021 року зменшилась на 0,6 млн.грн, або на 0,6% та на 1 травня 2021 року становила 92,7 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок травня 2021 року становив 2,1% фонду оплати праці, нарахованого за квітень.

На початок травня 2021 року значна частина суми заборгованості припадала на виробництво хімічних речовин і хімічної продукції (22,9% загальної суми боргу по області), освіту (15,7%), транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність (12,9%).

На 1 травня 2021 року вчасно не отримали заробітну плату 6,1 тис. працівників підприємств (1,8% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) у середньому по 15128 грн кожен.

На 1 травня 2021 року заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів відсутня.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області у січні–травні 2021 року зросли на 7,0%. Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 9,6%, товари та послуги у сфері транспорту – на 9,4%, одяг і взуття – на 8,4%. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива збільшилась на 8,1%. Ціни у сфері ресторанів та готелів зросли на 4,4%. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів, а також товарів та послуг у сфері зв'язку підвищилась на 3,6% у кожній групі товарів. Ціни у сфері охорони здоров'я зросли на 2,7%. Різні товари та послуги подорожчали на 1,9%, а товари та послуги у сфері освіти – на 1,1%. Предмети домашнього вжитку, побутової техніки та поточного утримання житла зросли в ціні на 0,7%. Водночас товари та послуги у сфері відпочинку і культури подешевшали на 1,2%.

Промисловість

У січні–травні 2021 року порівняно з січнем–травнем 2020 року **індекс промислової продукції** дорівнював 107,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зріс на 4,7%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції становив 105,8%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів обсяг виробництва зменшився на 13,7%.

У січні–травні 2021 року вироблено 23,2 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 900,6 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 1067,2 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 26,3 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 18,6 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 1647,4 т сухарів, сушок, грінок та виробів подібних підсмажених, 1026,5 тис.дал вод натуральних, мінеральних негазованих.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції дорівнював 93,0%.

За п'ять місяців 2021 року вироблено 69,9 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних або штучних, виробничих та професійних, 8,7 тис.шт курток, піджаків та блейзерів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних або штучних, виробничих та професійних, 17,6 тис.шт футболок, майок й подібних виробів, трикотажних машинного або ручного в'язання.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зростання виробництва на 21,5%.

На підприємствах із виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції становив 97,0%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції збільшився на 7,5%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції дорівнював 77,4%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зростання виробництва на 12,1%.

За січень–травень 2021 року виготовлено 44920,8 тис.шт бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних для транспортування або пакування продукції (скляних для сметани, йогурту тощо), місткістю 2 л і менше, з пластмас, 149,8 тис.т вапна негашеного, 16,3 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 109,4 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції дорівнював 110,1%.

З початку 2021 року вироблено 446,7 т деталей, виливаних з чавуну сірого, для машинного обладнання і механічних приладів (крім для двигунів), 8296,2 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших.

На підприємствах машинобудування обсяги виробництва збільшились на 17,2%.

За п'ять місяців 2021 року випущено 4457 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 4110,5 т провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених елементами з'єднувальними.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва збільшились на 11,4%.

За січень–травень 2021 року вироблено 19039,6 млн.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

У січні–травні 2021 року **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем–травнем 2020 року становив 85,7%, у т.ч. на підприємствах – 77,5%, у господарствах населення – 91,7%.

У січні–травні 2021 року реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 25,5 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 74,9 тис.т, яєць – 189,7 млн.шт. Порівняно з січнем–травнем 2020 року загальні обсяги виробництва яєць зменшились на 30,3%, молока та м'яса – на 8,3% і 2,3% відповідно.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 64,0%, птиці – 23,0%, великої рогатої худоби – 8,9%.

У січні–травні 2021 року в підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин порівняно з січнем–травнем 2020 року зменшився на 22,7%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 75,9% (торік – 92,4%).

Станом на 1 червня 2021 року в усіх категоріях господарств нараховувалося 65,1 тис. голів овець та кіз (на 12,1% менше, ніж на 1 червня 2020 року), 69,9 тис. голів великої рогатої худоби (на 16,4% менше) (у т.ч. корів – 36,7 тис. голів (на 13,4% менше)), свиней – 168,0 тис. голів (на 5,1% менше), птиці – 3561,5 тис. голів (на 21,9% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 77,3% (на 1 червня 2020 року – 80,1%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 84,7% (86,6%)), птиці – 64,1% (53,0%), овець та кіз – 62,8%

(64,9%) і свиней – 37,3% (38,6%).

Загальний обсяг реалізації підприємствами (крім малих) власно виробленої продукції в січні–травні 2021 року становив 5895,5 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 5275,9 млн.грн, тваринництва – 619,6 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, за січень–травень 2021 року порівняно із січнем–травнем 2020 року зросли на насіння культур олійних (у 2,2 раза), на яйця (у 2 рази), на культури зернові та зернобобові (на 45,3%), на молоко (на 11,4%), на культури овочеві (на 9,4%), на тварини сільськогосподарські живі (на 5,6%), знизилась на культури плодови та ягідні (на 12,9%).

На 1 червня 2021 року в підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 268,1 тис.т зерна (на 24,0% більше, ніж на 1 червня 2020 року), у т.ч. 190,7 тис.т пшениці, 38,2 тис.т ячменю, 22,9 тис.т кукурудзи. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 174,5 тис.т зерна (на 2,5% менше), у т.ч. 120,4 тис.т пшениці, 26,1 тис.т ячменю, 12,8 тис.т кукурудзи.

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–травні 2021 року становив 834,4 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–травнем 2020 року дорівнював 79,1%.

Нове будівництво становило 14,4% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, реконструкція та технічне переоснащення – 36,7%, ремонт (капітальний та поточний) – 48,9%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–квітні 2021 року експорт **товарів** становив 1344,7 млн.дол. США, або 137,8%, порівняно із січнем–квітнем 2020 року, імпорт – 502,4 млн.дол., або 118,2%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 842,3 млн.дол.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,68 (у січні–квітні 2020 року – 2,29).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 141 країни світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогочінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти, продукти рослинного походження.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–квітнем 2020 року збільшилась частка чорних металів з 53,0% до 57,0%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 6,6% до 7,3%, руд, шлаку і золи – з 3,3% до 5,9%. Натомість зменшилась частка механічних машин з 10,9% до 8,3%, зернових культур – з 9,8% до 5,9%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу (ЄС) становив 404,5 млн.дол., або 30,1% загального обсягу експорту та збільшився порівняно із січнем–квітнем 2020 року на 71,6%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 46,4%, руди, шлак і зола – 19,1%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 9,8%, продукти неорганічної хімії – 3,4% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Польщі, Чехії, Іспанії, Італії, Німеччини. Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Туреччини, Російської Федерації, США, Китаю, Об'єднаних Арабських Еміратів, Індії, Північної Македонії.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно із січнем–квітнем 2020 року збільшився експорт товарів до Північної Македонії в 3 рази, Польщі – в 2,9 рази, Чехії – в 2,1 рази, Туреччини – в 2,1 рази, Іспанії – в 2 рази, США – на 41,8%, Індії – на 40,1%, Російської Федерації – на 30,4%, Німеччини – на 25,7%, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 20,7%, зменшився експорт товарів до Китаю на 13,7%, Італії – на 8,1%.

Основу товарної структури імпорту склали механічні та електричні машини, мінеральні продукти, недорогочінні метали та вироби з них, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти січня–квітня 2020 року збільшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 12,7% до 20,5%, механічних машин – з 12,3% до 18,2%, засобів наземного транспорту, крім залізничного – з 4,7% до 6,9%, чорних металів – з 5,5% до 6,4%, риби і ракоподібних – з 5,1% до 6,3%.

Імпорт товарів із країн ЄС становив 152,1 млн.дол., або 30,3% загального обсягу та зменшився проти січня–квітня 2020 року на 23,5%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: механічні машини – 32,0%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 11,8%, мідь і вироби з неї – 5,0%, чорні метали – 3,9% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювалися з Німеччини та Польщі. Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, Туреччини, США, Грузії, Казахстану, Білорусі.

Порівняно із січнем–квітнем 2020 року імпорт товарів збільшився з Грузії в 11,3 рази, Польщі – в 2,3 рази, Китаю – на 82,9%, Казахстану – на 78,5%, Білорусі – на 73,8%, Російської Федерації – на 50,2%, Туреччини – на 29,6%. Однак менше ввезено товарів з Німеччини в 2,4 рази, США – на 3,7%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні-травні 2021 року становив 23769,7 млн.грн, що на 16,5% більше обсягів січня-травня 2020 року.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні-травні 2021 року становив 16876,0 млн.грн і в порівнянних цінах на протипагу січня-травня 2020 року збільшився на 12,6%. Роздрібний товарооборот за травень 2021 року становив 3610,9 млн.грн і в порівнянних цінах відносно травня 2020 року збільшився на 17,2%, попереднього місяця – на 3,1%.

Транспорт

У Запорізькій області в січні-травні 2021 року підприємствами транспорту перевезено 7,4 млн.т вантажів, що на 8,7% більше обсягу січня-травня 2020 року. **Вантажообіг** становив 4266,4 млн.ткм і збільшився на 16,8%.

Залізничним транспортом відправлено 5304,4 тис.т вантажів (на 0,7% менше обсягу січня-травня 2020 року). Зменшилося відправлення будівельних матеріалів на 19,4%, коксу – на 23,0%, брухту чорних металів – на 30,4%, нафти і нафтопродуктів – у 5,3 рази. У той же час збільшилося відправлення кам'яного вугілля в 8,9 рази, добрив – на 45,9%, зерна і продуктів перемолу – на 12,0%, руди залізної і марганцевої – на 3,0%, чорних металів – на 0,5%. Вантажообіг збільшився на 16,3% та становив 3835,4 млн.ткм.

Автомобільним транспортом у січні-травні 2021 року перевезено 2024,0 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем-травнем 2020 року в 1,5 рази більше) та виконано вантажообіг в обсязі 422,9 млн.ткм (на 23,1% більше).

Протягом січня-травня 2021 року послугами пасажирського транспорту скористалися 26,5 млн. пасажирів (84,8% обсягу січня-травня 2020 року) та виконано **пасажирообіг** в обсязі 412,7 млн.пас.км (83,1%).

У січні-травні 2021 року послугами автомобільного транспорту скористалися 18,3 млн. пасажирів, що становило 86,3% показника січня-травня 2020 року.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні-травні 2021 року порівняно з січнем-травнем 2020 року зменшився на 24,0% і становив 6,6 млн. пасажирів.

Головне управління статистики у Запорізькій області